

A család

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 1Mózes 3:1-15; 5Mózes 6; Máté 1:18-24; Lukács 1:26-38; 2Korinthus 4:6; Efezus 4:15; 1János 3:18

„Hallgasd, fiam, a te atyádnak erkölcsi tanítását, és a te anyádnak oktatását el ne hagyd” (Péld 1:8).

Emberként (ideális esetben) folyamatosan tanulunk. Valójában maga az élet iskola.

„A hűséges izraeliták ősidők óta nagy figyelmet szenteltek az ifjúság nevelésének. Az Úr utasítására a gyermekeket már csecsemőkoruktól az Ő jószágára és nagyságára tanították. Ezt különösen kinyilatkoztatja a törvény és Izrael története. A nyiladozó értelemhez alkalmazták az énekeket, imákat és az Írásokból vett tanulmányokat. Az apáknak és anyáknak meg kellett tanítaniuk gyermekeiket, hogy Isten törvényében jelleme tükröződik, és ha alapelveit szívükbe fogadják, Isten képmása fog kirajzolódni elméjükben és szívükben. A tanítás javarészt szóban folyt, de az ifjúság olvasni is megtanulta a héber írásokat és tanulmányozta az ószövetségi írások pergamentekercseit” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Budapest, 1989, Advent Kiadó, 48-49. o.).

Az emberiség történelmének nagyobb részében a nevelés otthon történt, főleg az első években. Mít mond a Biblia a családi oktatásról? Milyen elvet tanulhatunk meg ebből mi magunk, bármilyen legyen is a családi helyzetünk?

AZ ELSŐ CSALÁD

A Szentírás első lapjain nem találunk sok részletet (valójában semmit) arra vonatkozóan, hogy az emberi történelem legkorábbi napjaiban milyen is volt a tanítás a családban, de biztosak lehetünk benne: akkoriban a családi élet szerves részének számított a nevelés.

„Az Édenben megalapított nevelés rendszere a családra összpontosult. Ádám Isten fia (Lk 3:38) volt, és a Magasságos gyermekei Atyjuktól nyertek tanítást, a legigazabb értelemben vett családi iskolában” (Ellen G. White: *Előtted az élet. Nevelés.* Budapest, 1992, Advent Kiadó, 31. o.).

Pontosan ugyan nem tudjuk, mit is tanított nekik Isten, de abban biztosak lehetünk, hogy foglalkozott a természet csodáival, a bűneset után pedig a megváltási tervvel.

Mit tanítanak a következő ígehelyek? Miért mondhatjuk, hogy ez része volt annak, amit Ádám és Éva átadott a gyermekeinek? 1Mózes 1–2; 3:1–15; Lk 10:27; 2Kor 4:6; Gal 3:11; Jel 22:12

„A világ kezdetén megalapított nevelési rendszer a minta minden korszakban. Ezeknek az elveknek a szemléltetésére az Úr mintaiskolát alapított Édenben, ősszüleink otthonában” (i. m. 15. o.).

A keresztny oktatás elköteleződést jelent arra, hogy a családokat és a tagokat a tantételek ismeretére, istentiszteletre, tanításra, közösségre, evangelizációra és szolgálatra neveljük. Az otthonban szolgálva mutatjuk be a családunk tagjainak Isten szeretetét és ígéreteit. Itt találkozunk vele a gyerekek úgy, mint aki az Uruk, Megváltójuk és Barátjuk, és itt ismerkednek meg a Bibliával, Isten Igéjével. A családban lehet példát adni arra, hogy milyen az egészséges kapcsolat a Mennyei Atyánkkal.

1Móz 4:1–4 szakaszában Kain és Ábel is áldozatot visz az Úrnak. Joggal feltételezhetjük, hogy a megváltási tervvel kapcsolatos családi tanulás keretein belül értesültek az áldozatok jelentőségéről és fontosságáról. Amint ez a történet is mutatja, a helyes tanítás nem mindig vezet el a várt eredményhez.

Milyen döntéseket hozhatunk annak érdekében, hogy valóban az igazságot tanítsuk és éljük is meg a családunkban?

JÉZUS GYERMEKKORA

A Szentírásból csak kevés részletet tudunk meg Jézus gyerekkoráról, első éveinek nagy része titok számunkra. Viszont földi szülei, Mária és József jellemébe bepillantást nyerünk, és amit megtudunk róluk, az némi információt ad Jézus gyerekkoráról és korai neveltetéséről.

Mit tudhatunk meg az alábbi szövegekből Máriáról és Józsefről? Ezek szerint hogyan taníthatták a szülei?

Lk 1:26-38 _____

Lk 1:46-55 _____

Mt 1:18-24 _____

Ezekből az igékből kitűnik, hogy Mária és József is hűséges izraelita volt. Arra törekedtek, hogy engedelmeskedjenek Isten törvényeinek és rendelkezéseinek. Amikor pedig az Úr hozzájuk fordult és elmondta nekik, hogy mi történik majd velük, hűségesen megtették, amit kért tőlük.

„A gyermek Jézus nem járt a zsinagóga-iskolákba. Édesanyja volt első földi tanítója. Az ő ajkáról és a prófétai tekerésekből tanult a mennyei dolgokról. Most, anyja ölében pontosan azokat a szavakat hallotta, amelyeket Ő maga mondott Mózes által Izraelnek. Akkor sem kereste a rabbik iskoláit, amikor átlépte az ifjúkor küszöbét. Nem volt szüksége arra, hogy ilyen forrásból szerezzé ismereteit, mert az Ő tanítója Isten volt” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Budapest, 1989, Advent Kiadó, 49. o.).

Kétségtelen, hogy a gyermek Jézusnak jó és hűséges tanítója volt Mária és József, ugyanakkor amint Lk 2:41-50 történetéből kitűnik, sok mindent nem értettek vele kapcsolatban. Ő olyan tudással és ismeretekkel is rendelkezett, amit csak az Úrtól kapott.

Olvassuk el újból az iménti idézetet Ellen White-tól! Hogyan érthetjük azt, hogy anyja ölében Jézus azokat a szavakat tanulta, amelyeket egykor Ő maga mondott? Mit tudhatunk meg ebből Isten bámulatos szeretetéről? Hogyan válaszoljunk erre mi, bűnös teremtmények?

KAPCSOLATTARTÁS

A tanítás valójában minden szinten kommunikáció. A tanár ismeretek, bölcsesség, információ, tények stb. birtokában képes azt átadni a tanulónak. Aki nagy tudással rendelkezik, annak azt tovább is kell tudnia adni, máskülönben mi haszna az ismereteinek, legalábbis a tanítás szempontjából?

Másrészt viszont a jó tanári képesség nem csupán kommunikációs készség. Az egész folyamat szempontjából döntően fontos a kapcsolatépítés. „Az igazi tanító nem adhat nagyobb ajándékot tanítványainak, mint saját társaságát. A férfiakat és nőket, különösen pedig a gyermekeket és ifjakat csak akkor tudjuk igazán megérteni, ha rokonszenv által kapcsolatba kerülünk velük. Abból a célból, hogy a legnagyobb áldásukra lehessünk, meg kell őket értenünk” (Ellen G. White: *Előtted az élet. Nevelés.* Budapest, 1992, Advent Kiadó, 211. o.)!

Más szóval a jó tanár hat az érzelmekre és személyes kapcsolatot is kialakít. Különösen fontos ez, ha úgy gondolunk a családra, mint iskolára. Jó kapcsolatnak kell formálódni a tanár és a tanuló között.

A kapcsolatok a kommunikáció eszközei révén alakulnak ki és fejlődnek. Amikor a keresztények nem tartanak kapcsolatot Istennel például a Biblia olvasása és az ima által, stagnál a hitéletük. A családoknak isteni vezetésre van szükségük, ha a kegyelemben és Krisztus ismeretében fejlődni akarnak.

Olvassuk el a következő igéket! Mit tanulhatunk ezekből az erős családi (vagy egyéb) kapcsolatok kialakításáról? Zsolt 37:7-9; Péld 10:31-32; 27:17; Ef 4:15; Tit 3:1-2; Jak 4:11; 1Jn 3:18

Ha szakítunk időt a helyes kapcsolattartás magvainak elvetésére, ezzel nemcsak a Krisztussal való személyes kapcsolatra készítjük fel a család tagjait, hanem az egymás közti viszonyunk is javul. Olyan kommunikációs csatornák nyílnak így meg, amelyeknek nagyon örülünk majd, amikor gyermekeink serdülő- vagy felnőttkorba jutnak. Akinek pedig nincs gyereke, annak is hasznára válnak az ezekben a szövegekben foglalt elvek – minden emberi kapcsolatban.

Gondolkozzunk még azon, hogy nemcsak az fontos, amit mondunk, hanem az is, *ahogyan* mondjuk! Tanultunk már olyan esetből, amikor az üzenetünk hatását azzal rontottuk el, ahogyan azt mondtuk, még ha a szavaink igazak voltak is?

A SZÜLŐK SZEREPE

„És ti, apák, ne ingereljétek gyermekeiteket, hanem neveljétek őket az Úr tanítása és intése szerint” (Ef 6:4, ÚRK).

„Derék asszonyt kicsoda találhat? Értéke fölülmúlja az igazgyöngyét” (Péld 31:10, ÚRK).

A szülők felelőssége óriási! Az apa a család feje, a család pedig a gyülekezet, az iskola és a társadalom előszobája. Amennyiben az apa gyenge, felelőtlen, nem rátermett, akkor annak a következményeit megszenvedni majd a család, a gyülekezet, az iskola és a társadalom is. Az apák törekedjenek arra, hogy megmutatkozzon bennük a Lélek gyümölcse – *„szeretet, öröm, békeség, békétűrés, szívesség, jóság, hűség, szelidség, mértékletesség”* (Gal 5:22). Talán az anyák szerepe a legfontosabb a társadalomban. Erősen hatnak gyermekeik jellemének kialakulására és az otthon hangulatának, légkörének megalapozására. Az apának mindent meg kell tennie, amit csak tud, hogy az édesanyával együttműködjön a gyermekek nevelésében.

Mit tanulhatnak a következő versekből az anyák és az apák? Róm 13:13-14; 1Kor 11:3; 2Kor 6:14; Ef 5:22-23, 25-26; Fil 4:8; 2Pt 1:5-7

A keresztények erkölcsi kötelessége a viselkedésükkel Krisztust és az egyházat képviselni. A házasság az egyik hasonlat Krisztus és az egyház kapcsolatának bemutatására. Ha a szülők nem akarnak vezetni vagy éppen séggel zarnokoskodnak, akkor hamis képet festenek Krisztusról gyermekeik és a világ előtt. Isten minden keresztény szülőnek meghagyja, hogy lelkiismeretesen tanítsa gyermekét (lásd 5Móz 6:7). A szülők felelőssége megtanítani a gyermekeiket arra, hogy teljes szívükből szeressék az Urat, meg kell tanítaniuk őket az Úr félelmére, az őszinte szeretetből fakadó odaadásra, az Úr előtt való meghajlásra. 5Móz 6:7 versében Isten konkrét útmutatást adott Izrael népének arról, hogyan tanítsák meg gyermekeiknek az Úr nagy tetteit, amelyeket a népéért hajtott végre. Az ókori izraelitáknak lenyűgöző történeteket kellett elmondaniuk a gyermekeiknek, de még hatalmasabb az, amiről nekünk kell beszélnünk, akik Krisztus keresztje után élünk. Tehát a szülői nevelés tevékeny folyamat, amelynek során a gyermekeinknek továbbadjuk az igazságot Istenről, és felkészítjük őket arra, hogy kialakíthassák a saját kapcsolatukat Krisztussal. Mivel azonban mindannyian megkaptuk a szabad akarat szent ajándékát, a gyermekeinknek végül saját maguknak kell számot adniuk Isten előtt.

„...HOGY EL NE FELEJTKEZZÉL...”

Mielőtt Izrael népe belépett volna az ígéret földjére, Mózes megint szólt hozzájuk, ismét összefoglalta, hogy milyen csodálatos módon vezette őket az Úr, majd újból és újból intette őket, nehogy elfeledjék, amit az Úr értük tett. *Mózes ötödik könyve* mintha Mózes végakarata és hagyatéka volna. Noha évezredekkel ezelőtt írta le, a miénktől gyökeresen eltérő kultúrában és élethelyzetek között, az elvei ma éppúgy alkalmazhatók ránk is.

Olvassuk el 5Mózes 6. fejezetét! Mit tanulhatunk ebből a szakaszból a keresztény oktatás elveiről? Mi legyen a központjában minden tanításunknak, nemcsak amikor gyerekeket tanítunk, hanem bárkit, aki nem tudja Istenről és a megváltás hatalmas tetteiről azt, amit mi már ismerhetünk? Milyen figyelmeztetéseket találunk ebben a részben?

Isten csodálatos tettei álltak mindannak központjában, amire az izraelitáknak meg kellett tanítaniuk a gyerekeiket. Világos volt a figyelmeztetés is: nehogy elfeledkezzenek arról, amit Isten értük tett.

A szülőké az első fő szerep abban, hogy gyermekeik életébe beépítsék a bibliai tanításokat. Éppen ezért nagy a felelősségük: úgy kell szervezniük és élniük a saját életüket, hogy kellő ismeretük legyen és elegendő időt töltsenek gyerekeikkel.

„A gyermek első tanítója az édesanya. Nevelése legnagyobb részt az ő kezében van érzékeny fogékonyságának és leggyorsabb fejlődésének idején” (Ellen G. White: *Előttem az élet. Nevelés*. Budapest, 1992, Advent Kiadó, 273. o.).

Meghatározó időszak ez, amikor a szülők bemutatathatják gyermekeiknek Isten szeretetét és ígéreteit. Nemzedékeken átható pozitív befolyása lesz annak, ha rendszeresen időt szánunk rá, hogy az isteni bölcsességre és ígéretekre tanítsuk gyermekeinket.

„Tanítgasd ezekre fiaidat, és szólj ezekről, akár a házában ülsz, akár úton jársz, akár lefekszel, akár fölkelsz” (5Móz 6:7, ÚRK). Mi ennek a lényege? Ezek szerint miért olyan fontos szem előtt tartani az Úr valóságát, nemcsak a gyerekeink, hanem saját magunk érdekében is?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Ellen G. White: *Előtted az élet. Nevelés.* Budapest, 1992, Advent Kiadó, „Előkészület”, „Együttműködés” és „Fegyelmezés” c. fejezetei, 273-294. o.

„Az apán és anyán súlyos felelősség nyugszik a gyermek korai és későbbi nevelése tekintetében, és mindkét szülő részére sürgető követelmény a gondos és alapos tájékozódás! A férfiak és nők, mielőtt magukra vennék az apaság és anyaság feladatát, ismerjék meg a fizikai fejlődés törvényszerűségeit... Meg kell érteniük a szellemi fejlődés és erkölcsi nevelés törvényeit” (i. m. 273-274. o.).

„Az együttműködés munkája a szülőknél kezdődjek az otthon életében. A gyermekek nevelésében közös a felelősségük, ezért állandóan arra kell törekedniük, hogy együtt, egymással összhangban cselekedjenek! Adják át magukat Istennek és kérjenek segítséget tőle, hogy támogassák egymást!... Azok a szülők, akik ilyen nevelést nyújtanak, valószínűleg nem bírálgtatják a tanítót. Érzik, hogy gyermekeik érdeke és az iskola iránti igazságos eljárásuk megköveteli, hogy amennyire csak lehetséges, támogassák és becsüljék azt, aki osztozik velük a felelősségben” (i. m. 280. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) Akár vannak gyerekeink, akár nincsenek, mindannyian valamilyen lakókörnyezetben élünk és találkozunk emberekkel. Mit tanultunk a héten, ami segíthet a kapcsolatainkban, sőt a biztonság-tételünkben is, úgy a családi körben, mint azon kívül?
- 2) Általában hasznosnak tartjuk az oktatást. (Mégis ki ellenezné?) Viszont mindig ez a helyzet? Előfordulhat az is, hogy valaki visszaél a tanítás adta lehetőségekkel, sőt egyenesen rosszra fordítja azokat? Milyen következtetéseket vonhatunk le a negatív példából, hogy valóban jó legyen az oktatás?
- 3) Amint a szerdai részben megállapítottuk, mindannyian megkaptuk a szabad akarat szent ajándékát. Amikor a gyerekek felnőnek, előbb-utóbb meg kell hozniuk a saját döntéseiket Istennel kapcsolatban, akiről gyerekkorukban hallottak. Miért fontos mindig szem előtt tartani a szabad akarat nagy igazságát a szülőknek, illetve bárki másnak, aki igyekszik bizonyóságot tenni vagy az evangélium igazságaira tanítani az embereket?

PAUL FOLLERAN:
HA KRISZTUS HOLNAP AJTÓDON KOPOGNA

Vagyonom, vagyonod, vagyonunk:
az enyém, a tiéd, az enyém, a tiéd...
Ezüstöm, aranyod, a pénzünk:
az enyém, a tiéd, az enyém, a tiéd...
Szótlan, süket és sötét világban
élünk,
és senki nem kerülhet elém
vagy eléd...
Időnk szeretni nincsen!
Hajléktalan még millió szegény
és kenyértelen és elhagyott!
Vagyonom, vagyonod,
ezüstöm, aranyod,
az enyém, a tiéd,
az enyém, a tiéd...
Kétezred óta az időt
keresztény módra számítod
és én is,
de most kérdezem mégis:
mikor kezdünk már
keresztény módra élni?!

Fordította: Várady Lajos